

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Ryby a soudkyň JUDr. Ludmily Sandnerové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobkyně: **E. P.**, narozená dne ...
bytem U N. 2045/24, P. 5
zastoupená advokátem JUDr. Petrem Medunou
sídlem Revoluční 1044/23, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo kultury**
sídlem Maltézské náměstí 471/1, 118 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 7. 2015 č. j. MK 39675/2015 OPP, MK-S 8174/2015 OPP

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I.
Průběh správního řízení a předmět soudního přezkumu

1. Žalobkyně podala u Národního památkového ústavu (dále „NPÚ“ nebo „povinný subjekt“) žádost o poskytnutí informace ze dne 23. 8. 2011 (dále též „žádost“) podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“). Požádala o poskytnutí informací zpřístupněním veškerých dokumentů včetně archiválií, ke kterým má povinný subjekt přístup a které se týkají osoby JUDr. A. S., narozeného dne ... v C., zesnulého dne ... v B., a movitého a nemovitého majetku, který měl během svého života JUDr. A. S. ve vlastnictví a který se nalézá na území České republiky.
2. Žádost žalobkyně byla odmítnuta rozhodnutím NPÚ ze dne 5. 9. 2011 č. j. NPÚ-302/6455/2011, proti němuž se žalobkyně odvolala k nadřízenému orgánu, tj. Ministerstvu kultury (dále „ministerstvo“ nebo „žalovaný“), které rozhodnutí NPÚ potvrdilo rozhodnutím ze dne 17. 10. 2011 č. j. MK 51640/2011 OPP. Žalobkyně poté podala žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který rozhodnutí ministerstva zrušil rozsudkem ze dne 4. 12. 2014 č. j. 11 A 368/2011-56 a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V návaznosti na to ministerstvo svým rozhodnutím ze dne 12. 1. 2015 č. j. MK 1205/2015 OPP zrušilo předcházející rozhodnutí NPÚ a věc mu vrátilo k novému projednání.
3. Novým rozhodnutím NPÚ ze dne 29. 1. 2015 č. j. NPÚ-310/3232/2015 byla žádost žalobkyně opět odmítnuta, ministerstvo však toto rozhodnutí na základě odvolání žalobkyně zrušilo rozhodnutím ze dne 18. 3. 2015 č. j. MK 18159/2015 OPP.
4. Následně byla žalobkyně ze strany NPÚ vyzvána k upřesnění žádosti o informace ze dne 23. 8. 2011, což učinila podáními ze dne 24. 4. 2015 a ze dne 27. 4. 2015.
5. Svou žádost konkretizovala nejprve dne 24. 4. 2015 v tom smyslu, že *žádá*
 - *zpřístupnění inventárních seznamů a jiných seznamů movitého majetku patřícího k nemovitostem ve správě NPÚ, s možností získání jejich kopií (preferovaná digitalizovaná podoba),*
 - *zpřístupnění zejména původních inventárních seznamů nemovitostí, tj. zdroje původní schwarzenberské inventární správy/kontroly, zpřístupnění tzv. černých knih (dle sdělení JUDr. Chmelíkové v dopise ze dne 13. 9. 2005 Okresnímu soudu v Českých Budějovicích má NPÚ tzv. černé knihy k dispozici, datum vypracování je srpen až prosinec 1951 Státní památkovou správou),*
 - *poté i zpřístupnění současných aktualizovaných inventárních seznamů, ve kterých je možné nalézt aktuální stav věci, včetně případného umístění v jiných objektech nebo zápůjčky aj.,*
 - *zpřístupnění systému CastIS a dokumentace k výsledkům archivního průzkumu provedeného za účelem interiérové rekonstrukce a instalace interiérů předmětných objektů ve správě NPÚ.*
6. Druhým z výše uvedených podání ze dne 27. 4. 2015 žalobkyně k upřesnění své žádosti sdělila, že požaduje zpřístupnění:
 - *inventárních seznamů zámků Hluboká, Český Krumlov, Vimperk, Třeboň a Kláštera Zlatá Koruna,*
 - *tzv. „černých knih“ zámků Hluboká, Český Krumlov, Vimperk, Třeboň a Kláštera Zlatá Koruna (inventárních knih vázaných v černých deskách, dokončených v 50. letech 20. stol.) a inventárních seznamů Národní kulturní komise,*
 - *původních schwarzenberských inventárních seznamů zámků Hluboká, Český Krumlov, Vimperk, Třeboň a Kláštera Zlatá Koruna,*

- *evidence mobiliárních fondů v systému CastIS zámků Hluboká, Český Krumlov, Vimperk, Třeboň a Kláštera Zlatá Koruna,*
 - *kartotéky – kartotéční listy zámků Hluboká, Český Krumlov, Vimperk, Třeboň a Kláštera Zlatá Koruna,*
 - *výsledků archivního průzkumu provedeného za účelem interiérové rekonstrukce a instalace interiérů zámků Hluboká, Český Krumlov, Vimperk, Třeboň a Kláštera Zlatá Koruna.*
7. Rozhodnutím NPÚ ze dne 11. 5. 2015 č. j. NPÚ-310/32528/2015 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“) byla žádost částečně odmítnuta:
- výrokem I. podle ust. § 2 odst. 3 informačního zákona, pokud jde o požadavek na zpřístupnění CastIS a požadavek na zpřístupnění evidence mobiliárních fondů v systému CastIS zámků Hluboká, Český Krumlov, Vimperk, Třeboň a kláštera Zlatá Koruna,
 - výrokem II. podle ust. § 11 odst. 1 písm. a) informačního zákona ve spojení s § 12 téhož zákona, pokud jde o požadavek na zpřístupnění kopií inventárních seznamů a jiných seznamů movitého majetku patřícího k nemovitostem ve správě NPÚ a pokud jde o požadavek na zpřístupnění současných aktualizovaných inventárních seznamů, ve kterých je možné nalézt aktuální stav věci, včetně umístění v jiných objektech nebo zápůjčky apod., jakož i pokud jde o požadavek na zpřístupnění inventárních seznamů zámků Hluboká, Český Krumlov, Vimperk, Třeboň a kláštera Zlatá Koruna a požadavek na zpřístupnění kartotéky – kartotéčních listů zámků Hluboká, Český Krumlov, Vimperk, Třeboň a kláštera Zlatá Koruna,
 - výrokem III. pak z jiných faktických důvodů, než jsou uvedeny v ust. § 7 až 11 informačního zákona, pro neexistenci informace, pokud jde o požadavek na zpřístupnění původních inventárních seznamů nemovitostí jako zdroje původní schwarzenberské inventární správy/kontroly, resp. zpřístupnění původních schwarzenberských inventárních seznamů zámků Hluboká, Český Krumlov, Vimperk, Třeboň a kláštera Zlatá Koruna.
8. NPÚ žalobkyni současně dopisem ze dne 11. 5. 2015 č. j. NPÚ 310/32528/2015 sp. znak 186 sdělil (ve vztahu k doplnění žádosti ze dne 24. 4. 2015), že vyhovuje požadavku na zpřístupnění tzv. černých knih a dokumentace k výsledkům archivního průzkumu, a doporučil jí obrátit se na ředitele územní památkové správy v Českých Budějovicích Mgr. P. P., Ph.D., který zprostředkuje nahlédnutí v badatelském režimu.
9. Na možnost nahlédnutí v badatelském režimu, pokud jde o požadavky doplněné dne 27. 4. 2015) odkázal NPÚ i ve vztahu ke starým schwarzenberským inventárním knihám z konce 19. a počátku 20. století v počtu cca 20 ks a ve vztahu k tzv. černým knihám (jedná se o cca 25 knih z 50. let minulého století a týkají se objektů Hluboká, Český Krumlov a Třeboň).
10. Jako doprovodnou informaci povinný subjekt uvedl, že doporučuje požádat o zprostředkování informací Národní archiv, a to zejména ohledně dokumentů, které NPÚ nemá k dispozici, tj. pokud jde o původní inventární seznamy nemovitostí – zdroje původní schwarzenberské inventární správy/kontroly, původní schwarzenberské inventární seznamy zámků Hluboká, Český Krumlov, Vimperk, Třeboň a kláštera Zlatá Koruna a inventární seznamy Národní kulturní komise. Odkázal rovněž na databáze

univerzit a sítí knihoven s tím, že NPÚ nemá centrálně evidovány diplomové práce ani jiné odborné publikace, které mohou být zdrojem vyhledávaných informací.

11. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které ministerstvo zamítlo rozhodnutím ze dne 1. 7. 2015 č. j. MK 39675/2015 OPP, sp. zn. MK-S 8174/2015 OPP (dále „*napadené rozhodnutí*“) a zároveň potvrdilo prvostupňové rozhodnutí.
12. Žalobou podanou u městského soudu, která je předmětem tohoto řízení, se žalobkyně domáhá zrušení napadeného rozhodnutí ministerstva i prvostupňového rozhodnutí NPÚ, dále navrhuje, aby městský soud uložil NPÚ povinnost poskytnout žalobkyni požadované informace do 15 dnů od právní moci rozsudku a žalovanému ministerstvu povinnost nahradit žalobkyni náklady řízení.

II.

Žalobní body a vyjádření k žalobě

13. Prvostupňové i napadené rozhodnutí považuje žalobkyně za nezákonná a nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů. Své námitky shrnula do následujících žalobních bodů:
14. *Zaprvé.* Žalobkyně popisuje průběh řízení předcházejícího vydání napadeného a prvostupňového rozhodnutí a poukazuje na to, že povinný subjekt nerespektoval závazný právní názor městského soudu vyslovený v rozsudku ze dne 4. 12. 2014 č. j. 11 A 368/2011-56, když v rozhodnutí ze dne 29. 1. 2015 č. j. NPÚ-310/3232/2015 dospěl k závěru, že požadované informace jsou nové ve smyslu ust. § 2 odst. 4 informačního zákona. Tento závěr považuje žalobkyně za nepravdivý a předkládá důkazy k vyvrácení tvrzení, že NPÚ nemá požadované informace k dispozici.
15. *Zadruhé.* Žalobkyně napadá výrok I. prvostupňového rozhodnutí. Zvláštním zákonem ve smyslu ust. § 2 odst. 3 informačního zákona, který má v daném případě vylučovat aplikaci informačního zákona, je podle NPÚ zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o státní památkové péči*“), který umožňuje dálkový přístup k informacím z Ústředního seznamu kulturních památek, pokud jde o nemovité věci. Žalobkyně namítá, že jí požadované informace se týkají movitých věcí, a ust. § 2 odst. 3 informačního zákona proto nelze aplikovat. V odůvodnění výroku I. dále povinný subjekt konstatuje, že do evidence mobiliárních fondů v systému CastIS umožňuje přístup pouze svým zaměstnancům, přitom ale neuvádí konkrétní právní předpis, který by měl obsahovat zvláštní právní úpravu poskytování informací ve smyslu ust. § 2 odst. 3 informačního zákona. Žalobkyně v této souvislosti poukazuje také na to, že v rozhodnutí ze dne 18. 3. 2015 č. j. MK 18159/2015 OPP, kterým ministerstvo zrušilo předchozí rozhodnutí NPÚ, je na str. 4 uvedeno, že do evidence mobiliárních fondů nemají přístup subjekty vně NPÚ, ale určitou výjimku tvoří např. badatel, přičemž obdobným způsobem by bylo možné požádat o zajištění přístupu advokátovi žadatelky. Předmětný výrok prvostupňového rozhodnutí obsahuje rovněž odmítnutí zpřístupnění dokumentace k výsledkům archivního průzkumu provedeného za účelem interiérové rekonstrukce a instalace interiérů zámku Hluboká, Český Krumlov, Vimperk a kláštera Zlatá Koruna, a to přesto, že v dopise ze dne 11. 5. 2015 NPÚ potvrzuje, že nahlédnutí do této dokumentace bude umožněno. To je podle žalobkyně matoucí.
16. *Zatřetí.* Žalobkyně napadá rovněž výrok II. prvostupňového rozhodnutí, jímž povinný subjekt odmítl část žádosti na základě ust. § 11 odst. 1 písm. a) informačního zákona, a to

s odkazem na interní směrnici GŘ č. XII/2014/NPÚ o postupu jeho zaměstnanců při zakládání a průběžné evidenci mobiliárních fondů, s tím, že tato evidence není určena veřejnosti a je vedena pro potřeby aktuální evidence majetku a za účelem ochrany majetku a péče o něj ve smyslu ust. § 1 odst. 2 zákona o státní památkové péči. NPÚ dále s odkazem na ust. § 12 informačního zákona odůvodňuje odmítnutí žádosti tím, že soubor jako celek obsahuje informace osobní a informace o majetku včetně skutečností týkajících se jeho ochrany a ostražky a poskytnutí informace je omezeno na dobu neurčitou.

17. Žalobkyně má za to, že smyslem zákona o státní památkové péči i jeho prováděcí vyhlášky (tj. vyhláška č. 66/1988 Sb.) nebylo absolutní vyloučení přístupu třetích osob do seznamu movitých kulturních památek, když např. vědeckým pracovníkům a studentům byl přístup umožněn. Žalobkyně je toho názoru, že v konkrétních případech může být právní zájem třetí osoby na nahlédnutí do seznamu závažnější než zájem právě studentů či vědeckých pracovníků a že odmítnutím zpřístupnění inventárních seznamů ze strany NPÚ došlo k diskriminaci její osoby. Tento postup považuje za neústavní a v rozporu se zásadou a *minori ad maius*.
18. Žalobkyně je rovněž přesvědčena, že odmítnutí žádosti nemá zákonný podklad. Ust. § 11 odst. 1 písm. a) informačního zákona podle ní na daný případ nelze aplikovat, neboť požadované informace se nevztahují k vnitřním pokynům ani personálním předpisům povinného subjektu. Ani ustanovením § 12 informačního zákona nebylo možné odůvodnit odmítnutí žádosti, neboť z tohoto ustanovení vyplývá, že povinný subjekt je povinen informaci poskytnout po vyloučení případných informací podléhajících ochraně, tj. např. jejich zabílením, začerněním, vystřížením apod. Ačkoli žalobkyně žádala o zpřístupnění seznamů, povinný subjekt není požadovanou formou vázán a může zvolit formu jinou, např. podobu výpisu informací z evidence. Je-li možno pořizovat výpisy, není nutné zpřístupnit seznam celý a neexistuje zákonný důvod pro odmítnutí žádosti žalobkyně. Informace o programu CastIS zveřejněné na webových stránkách na adrese <http://www.castis.cz/ze.html> dokládají, že tento systém umožňuje pomocí tzv. filtrů a třídících mechanismů poskytnout požadované informace po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon ve smyslu ust. § 12 informačního zákona. Žalobkyně poukazuje na to, že nežádala o zpřístupnění evidencí všech movitých věcí ve správě povinného subjektu, ale movitých věcí nacházejících se v jednotlivých budovách (či tvořících tzv. kmenový inventář těchto budov) ve správě NPÚ, které byly ve vlastnictví JUDr. A. S. Žádost jako celek by podle žalobkyně nebylo možné odmítnout ani s odkazem na náročnost přípravy odpovědi, neboť v daném případě se nejedná o vytvoření tzv. nové informace ve smyslu informačního zákona, ale o pouhé mechanické vyhledání a shromáždění údajů [viz rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 9. 2. 2012. č.j. 1 As 141/2011-671].
19. *Začtvrté.* Ve vztahu k výroku III. prvostupňového rozhodnutí žalobkyně namítá nepřezkoumatelnost pro jeho nesrozumitelnost. NPÚ odmítl zpřístupnit původní inventární seznamy jako zdroje schwarzenberské inventární správy/kontroly s tím, že je nemá k dispozici a nemůže sdělit, kde se nachází majetek z inventární kontroly ze dne 16. 10. 1947, neboť jeho právní předchůdce Státní ústav památkové péče a ochrany přírody (dále jen „SÚPPOP“) vznikl až v roce 1958. Žalobkyně však ve své žádosti požadované dokumenty nedatovala ani nežádala výslovně o informaci, kde se nachází majetek z inventární kontroly ze dne 16. 10. 1947, nýbrž žádala o zdroje informací o movitém majetku, kterými disponovalo oddělení správy schwarzenberského majetku, tzv.

Inventární kontrola v Českém Krumlově. Povinný subjekt rovněž odmítl zpřístupnit původní schwarzenberské inventární seznamy s tím, že neexistují, přestože v dopise ze dne 11. 5. 2015 potvrzuje, že je má k dispozici a nahlédnutí umožní. K žádosti o zpřístupnění seznamů Národní kulturní komise se povinný subjekt v prvostupňovém rozhodnutí nevyjádřil.

20. Tvzení povinného subjektu, že požadované informace nemá k dispozici, podle žalobkyně neodpovídá skutečnosti. NPÚ se odvolává na to, že jeho právní předchůdce SÚPPOP vznikl až v roce 1958. Kořeny NPÚ však sahají dále než do tohoto roku, neboť je prokázána návaznost až na Státní památkový úřad vzniklý ještě před 2. světovou válkou. Sám povinný subjekt přitom na svých webových stránkách uvádí, že SÚPPOP převzal dokumentační fondy svých odborných předchůdců – Státního fotoměřického ústavu, státních památkových úřadů a svého bezprostředního předchůdce Státní památkové správy (viz <http://previous.npu.cz/pro-odborniky/pracoviste-npu/generalni-reditelstvi/souhrnne-informace-a-historie/>). Skutečnost, že povinný subjekt má požadované informace k dispozici, podle žalobkyně vyplývá i z předložených důkazů v předcházejícím řízení. Sám povinný subjekt to navíc potvrzuje ve svém vyjádření k odvolání žalobkyně proti předcházejícímu rozhodnutí NPÚ (viz str. 4 a 5 rozhodnutí Ministerstva kultury ze dne 18. 3. 2015 č. j. MK 18159/2015 OPP).
21. *Zapáté.* Napadené rozhodnutí podle žalobkyně postrádá odůvodnění, resp. odůvodnění je nesrozumitelné, nevypořádává odvolací námitky žalobkyně a s uplatněnými odvolacími důvody nesouvisí. Nesplňuje tak zákonné náležitosti rozhodnutí podle ust. § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“). Žalobkyně odkazuje na judikaturu správních soudů k tomuto ustanovení, konkrétně rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „*NSS*“) ze dne 23. 7. 2009 č. j. 9 As 71/2008-109 a ze dne 24. 6. 2010 č. j. 9 As 66/2009-46 a rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 1. 2006 č. j. 31 Ca 53/2005-33.
22. K tomu žalobkyně dále uvádí, že žalovaný v odůvodnění např. odkazuje na ust. § 17 informačního zákona, jež umožňuje povinnému subjektu žádat před poskytnutím informace úhradu nákladů spojených se zvýšeným úsilím na pořízení informací. Rovněž upozorňuje na odpovědnost povinného subjektu za další šíření informace k osobní výhodě nebo poškození jiné osoby s tím, že v související věci probíhají soudy účastníka K. S., a proto z opatrnosti informace poskytne výhradně soudu. Tato skutečnost podle žalobkyně není zákonným důvodem pro odmítnutí informací. Žalovaný v této souvislosti odkazuje na ust. § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona o odmítnutí informací o rozhodovací činnosti soudů, to však na daný případ nedopadá. Není ani zřejmé, o jaké řízení se má jednat a jak souvisí s požadovanými informacemi. Pokud měl žalovaný na mysli dědické řízení u Okresního soudu v Českých Budějovicích po JUDr. A. S., má žalobkyně za to, že jejím navrácením do dědického řízení nálezem Ústavního soudu ČR ze dne 21. 11. 2012 sp. zn. I. ÚS 1332/10, který zrušil předchozí negativní rozhodnutí o jejím účastenství, je dán její naléhavý právní zájem na zpřístupnění požadovaných informací. Ty poté mohou být využity k případným právním krokům směřujícím k zachování pozůstalosti po JUDr. A. S., což by bylo prospěšné všem účastníkům dědického řízení, i panu K. S., a nemůže způsobit rozpor mezi jejich zájmy.
23. Žalobkyně je přesvědčena, že jak prvostupňové, tak napadené rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná, spočívají na nesprávně zjištěném skutkovém stavu, odmítnutí informací nemá zákonný podklad, rozhodnutí jsou v rozporu s informačním zákonem a

porušují ústavně zaručená práva žalobkyně na svobodný přístup k informacím ve smyslu čl. 17 Listiny základních práv a svobod, právo na rovné zacházení a zákaz diskriminace. Jak povinný subjekt, tak žalovaný navíc při vyřizování žádosti žalobkyně nerespektovali závazný právní názor vyslovený v rozsudku městského soudu ze dne 4. 12. 2014 č. j. 11 A 368/2011-56, ani se nevypořádali s argumentací žalobkyně a důkazy, které předložila. Napadené rozhodnutí se žalobkyni jeví jako pokračování její perzekuce, neboť povinný subjekt se jí už od roku 1996 snažil znemožnit jakýkoli přístup do svých archivů, a to z důvodů, jež neměly oporu v právních předpisech.

24. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že s žalobou nesouhlasí, považuje ji za nedůvodnou, a proto navrhuje její zamítnutí. Odkázal na odůvodnění obou napadených rozhodnutí a nadto doplnil některé další skutečnosti:
25. Žalovaný je toho názoru, že požadované informace se vztahují k vnitřním pokynům povinného subjektu. Výpis informací z požadované evidence není možné poskytnout, neboť by byla porušena bezpečnost úschovy kulturních památek a nakládání s nimi.
26. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením žalobkyně, že se jedná o mechanické vyhledávání a shromáždění údajů. Tvrdí, že z Ústředního seznamu kulturních památek České republiky (dále jen „ÚSKP“) nelze požadovanou informaci týkající se konkrétního vlastníka vygenerovat, přičemž takový postup památkový zákon ani jeho prováděcí vyhláška neumožňuje. Ačkoli povinný subjekt připouští, že eviduje informace o původu mobiliáře v památkových objektech, neeviduje odděleně majetek JUDr. A. S. Podle žalovaného ministerstva je zákon o státní památkové péči zvláštním zákonem, který upravuje poskytování informací, pokud jde o ÚSKP.
27. Žalovaný rovněž nesouhlasí s názorem žalobkyně, že jak povinný subjekt, tak žalovaný nerespektovali závazný právní názor městského soudu, a poukazuje na to, že žádost žalobkyně nebyla odmítnuta v celém rozsahu a jejímu advokátovi byl umožněn přístup k dokumentům (tzv. Černé knihy a staré schwarzenberské inventáře) v badatelském režimu. Povinný subjekt také přiznal, že jako správce majetku má u inventářů informace o původním vlastníkově. Zároveň formou doprovodné informace doporučil dohledání veškerých dokumentů, které NPÚ evidentně nemůže mít k dispozici, v Národním archivu. Žalovaný má za to, že povinný subjekt vyhověl názoru soudu, že je třeba poskytnout i částečnou informaci, a vydané rozhodnutí řádně odůvodnil.
28. Dále žalovaný uvádí, že v daném případě nepřipadalo v úvahu zpoplatnění informací ve smyslu § 17 informačního zákona, neboť pokud by povinný subjekt vypracoval požadovaný dokument jako nový seznam majetku, ani žalobkyně, ani povinný subjekt by nemohli mít jistotu o jeho úplnosti. Výši úhrady by navíc nebylo možné předem stanovit, neboť nelze odhadnout časové náklady spojené s vyřízením požadavku. Žalovaný k tomu uzavírá, že prohlížení souboru desetitisíců údajů, které současně může vykonávat jedna osoba, není v podmínkách NPÚ reálné.
29. K námitce porušení práva na svobodný přístup k informacím, na rovné zacházení a zákazu diskriminace žalovaný sděluje, že do interních evidenčních systémů ani do ÚSKP nebyl v minulosti povolen přístup žádnému subjektu na základě žádosti o informace.
30. Žalovaný dále upozorňuje, že žalobkyně žádala o *zpřístupnění* informací, tento pojem však informační zákon nezná a neupravuje způsob vyřízení takového požadavku, vyjma ust. § 5 odst. 1 a 2 informačního zákona, kde je požadavek zpřístupnění informace konstruován

jako specifický způsob získání informace fyzicky přímo v sídle povinného subjektu nebo v jeho úřadovnách bez nutnosti podat žádost o takovou informaci. Žalovaný k tomu odkazuje na komentář Furek-Rothanzl, Linde Praha a.s. 2012, str. 233 a násl.

31. Žalovaný rovněž upozorňuje na odpovědnost povinného subjektu za další šíření poskytnuté informace, jakkoli ani potenciální protiprávní využití či šíření získané informace není samo o sobě důvodem odepření informace (v této souvislosti opět odkazuje na výše uvedenou komentářovou literaturu). Opakuje své stanovisko, že v předmětné věci přichází v úvahu odmítnutí informace na základě ust. § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona s ohledem na zásadu rovnosti zbraní účastníků probíhajících soudních řízení, a proto budou informace z opatrnosti poskytnuty výhradně soudu.

III.

Posouzení věci městským soudem

32. Při jednání u městského soudu dne 22. 3. 2019 setrvali oba účastníci řízení na již uplatněných právních argumentech. Z vyjádření zástupce žalobkyně vyplynulo přesvědčení žalobkyně, že ministerstvo, resp. NPÚ disponuje dokumenty, o jejichž zpřístupnění za účelem získání informací o rodovém majetku žalobkyně požádala. Naopak žalované ministerstvo zdůraznilo, že žadatelka požaduje od NPÚ jako povinného subjektu zpracování informací, které by si jinak musela sama vyhledat jako badatel.
33. Městský soud s ohledem na průběh jednání neprováděl důkazy navržené v žalobě či podání ze dne 19. 3. 2019 došlém krátce před jednáním, a to pro nadbytečnost, jestliže navrhované relevantní dokumenty (listiny) jsou součástí předloženého správního spisu nebo příloh žalobkyně, anebo jestliže jde o dokumenty, které nemohou přispět k objasnění relevantních skutečností k právnímu zhodnocení dané věci. Soud pak vychází ze znalostí dokumentů a listin obsažených ve správním spise, který si od ministerstva vyžádal, anebo které byly součástí spisů zdejšího soudu v předcházejících věcech žalobkyně, vedených pod sp. zn. 11 A 368/2011 či 5 A 156/2013. Neshledal ani nezbytným opakovat, doplňovat nebo přehodnocovat důkazy provedené a zhodnocené již v průběhu správního řízení (§ 77 odst. 2 s. ř. s.).
34. Městský soud přezkoumal správní rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“) a vyšel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tedy v době vydání (napadeného) rozhodnutí, kterým se pravomocně končí správní řízení (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
35. Městský soud se v rozhodnutí, k němuž nyní dospěl, do určité míry odchyluje od závěrů, jež zaujal v jiném senátním složení v rozsudku ze dne 26. 4. 2017 č. j. 5 A 156/2013-51, tedy ve věci, kterou žalobkyně navrhovala ke spojení s věcí právě rozhodovanou a v níž se městský soud podle názoru nyní sdíleného nevymezil zejména v otázce vztahu poskytování informace podle informačního zákona k badatelskému vyhledání podle zákona o státní památkové péči nebo zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákona o archivnictví*“).
36. Věc samu posoudil městský soud následovně:
37. Městský soud má předně za to, že skutkový a právní stav zjistily správní orgány správně a že povinný subjekt i žalovaný rozhodli způsobem odpovídajícím zákonu. Posouzení

žádosti žalobkyně, jež byla odmítnuta jen zčásti, přitom bylo ze strany orgánů státní správy vůči jejím zájmům a požadavkům maximálně vstřícné.

38. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona o státní památkové péči se kulturní památky, národní kulturní památky, památkové rezervace, památkové zóny, ochranné pásmo nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny zapisují do ÚSKP, který vede odborná organizace státní památkové péče.
39. Podle ust. § 5 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči, ÚSKP a seznamy kulturních památek správních obvodů krajských úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností jsou veřejně přístupné, jde-li o údaje o nemovitých kulturních památkách. V případě údajů o movitých kulturních památkách mohou do ÚSKP a seznamů kulturních památek správních obvodů krajských úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností nahlížet vlastníci movité kulturní památky, osoby při výkonu státní správy, pokud tyto údaje potřebují pro plnění svých úkolů, osoby pro studijní účely na základě písemného potvrzení příslušného školského zařízení nebo příslušné kulturní instituce a osoby pro vědeckovýzkumné účely na základě písemného potvrzení zadavatele výzkumného úkolu; ostatní osoby tak mohou učinit pouze s písemným souhlasem vlastníka.
40. Podle ust. § 2 odst. 3 informačního zákona se tento zákon se nevztahuje na poskytování informací o údajích vedených v centrální evidenci účtů a v navazujících evidencích, informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, a dalších informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací.
41. Podle ust. § 2 odst. 4 informačního zákona se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.
42. Podle ust. § 4a odst. 3 informačního zákona vyhoví povinný subjekt žádosti tím, že poskytne informaci jiným způsobem umožňujícím její účinné využití žadatelem, pokud způsob poskytnutí informace podle odstavce 2 tohoto ustanovení není možný nebo by pro povinný subjekt představoval nepřiměřenou zátěž.
43. Informační zákon nezná, resp. nevymezuje pojem „zpřístupnění“ informace, a to s jedinou výjimkou, která se ale netýká poskytování informací podle tohoto zákona. Pojem „zpřístupnit“ užívá pouze ust. § 5 odst. 2 informačního zákona ve vymezeném rozsahu, kde „zpřístupnění“ právních předpisů a seznamů hlavních dokumentů není synonymem pro „poskytnutí“ či „zveřejnění“ informace. Tento pojem znají naopak badatelské řády, například i badatelský řád NPÚ.
44. Informační zákon nevymezuje pojem „zpřístupnění“ informací, nýbrž upravuje režim zveřejňování a poskytování (poskytnutí) informací. V tom spočívá zásadní rozdíl, který se nedá směřovat.
45. Požadavek žalobkyně, aby jí NPÚ umožnil zpřístupnění určitých dokumentů a informací v nich obsažených jde nad rámec informačního zákona, když žalobkyně nesprávně ztotožňuje – jak již bylo řečeno – zpřístupnění informace s jejím poskytnutím. Akceptování interpretace institutů informačního zákona žalobkyní by fakticky vyloučila možnost, aby povinný subjekt z takových „zpřístupněných“ dokumentů, které nemají být poskytovány a navíc které podle sdělení žalovaného dokonce nemají být veřejné, vyloučil ty informace, které podle ust. § 12 informačního zákona či jiného zákona nelze

poskytnout, např. z důvodů zajištění bezpečnosti a ochrany mobiliárních fondů, které jsou spravovány NPÚ či archivy.

46. Chce-li žalobkyně zpřístupnit pro svou osobu nebo pro svého advokáta určité dokumenty archivované NPÚ, musí volit jinou právní cestu než cestu podle informačního zákona, a to cestu, kterou jí NPÚ i žalovaný dostatečně naznačili, tedy seznámením se s požadovanými dokumenty v tzv. badatelském režimu, ať už by se jednalo o badatelské hledání v režimu právní úpravy zákona, resp. předpisy o archivnictví či v režimu upraveném zákonem o státní památkové péči a jeho prováděcí vyhláškou č. 66/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
47. Lze-li tedy k získání nebo výstižněji řečeno k objevení či znovuobjevení požadované informace dospět pouze badatelskou cestou, pak takový postup a takové získání informace, jak požaduje žalobkyně, představuje ve skutečnosti z hlediska povinného subjektu vytváření nové informace, na kterou se informační povinnost podle informačního zákona nevztahuje (§ 2 odst. 4 informačního zákona). Žalobkyni nic nebránilo a nebrání, aby se vydala naznačenou „badatelskou“ cestou a zjistila to, co ji zajímá, ovšem v režimu badatele, ať už sama nebo badatelem najatým, samozřejmě za podmínek stanovených uvedenými zvláštními zákony (právními předpisy), a to v instituci NPÚ, popř. studiem v archivech ve věcech, které nespravuje NPÚ, za podmínek ustanovení § 34 zákona o archivnictví, které upravuje nahlížení do archiválií, vystavování archiválií a pořizování výpisů, opisů a kopií.
48. Podle ust. § 2 odst. 3 informačního zákona se tento zákon, resp. přístup k informacím podle tohoto zákona nevztahuje (viz bod 40.) mimo jiné na poskytování informací, kdy jejich poskytování upravuje zvláštní zákon; za takové „leges speciales“ považuje městský soud obdobně jako ministerstvo mj. i zákony o státní památkové péči a archivnictví. Jinými slovy postup podle informačního zákona se nevztahuje na objevy učiněné v rámci bádání vymezeného předpisy o státní památkové péči, stejně tak jako na informace poskytované o archiváliích nebo čerpané z archiválií.
49. Zajištěním ústavně garantovaného práva svobodně vyhledávat informace je tomu odpovídající povinnost státních orgánů a orgánů územní samosprávy, stanovená článkem 17 Listiny základních práv a svobod, poskytovat přiměřeným způsobem informace o své činnosti s tím, že podmínky a provedení stanoví zákon.
50. Podle ust. § 2 odst. 4 informačního zákona se povinnost poskytovat informace netýká mj. na vytváření nových informací.
51. Z ustanovení Listiny základních práv a svobod i informačního zákona je zřejmé, že smyslem právní úpravy svobodného přístupu k informacím není objevování informací cestou vědeckého bádání, jinými slovy smyslem svobodného přístupu k informacím není obstarávání podkladů zaměstnanci odborné organizace státní památkové péče pro individuální vědecká bádání nebo pro přípravu na vedení soukromoprávního sporu včetně sporu soudního.
52. V souvislosti s projednáváním předmětné žaloby není od věci připomenout, že problematikou rozsahu a způsobu aplikace informačního zákona se zabývá i náleznost Ústavního soudu ve věci sp. zn. IV. ÚS 1378/16, z něhož jsou aplikovatelné i pro tento soudní přezkum zejména závěry o podmínkách nezbytných pro to, aby mohly být požadované informace poskytnuty, včetně podmínky, že *mj. informace samotná se týká veřejného zájmu a že existuje a je dostupná* (bod 125), s tím, že *právo na informace ve veřejném*

zájmu není absolutní a že pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy (roz. Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod), je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu (bod 126).

53. V žádosti o poskytnutí informací pak není jakákoli zmínka o účelu, k jakému mají být požadované informace mající charakter osobních údajů použity ve veřejném zájmu, a v čem má takový veřejný zájem spočívat. Sledovaného účelu bylo možné zjevně dosáhnout i jinak (naznačenou cestou badatelskou), tedy i při ušetření ústavně chráněných základních práv jiných, dotčených osob, konkrétně p. K. S. v souvislosti se souvisejícími či prolínajícími se soudními řízeními, jak příznačně vysvětlil žalovaný na str. 4 napadeného rozhodnutí.
54. Smyslem informačního zákona podle důvodové zprávy zpracované k tomuto zákonu ve stadiu jeho návrhu je, aby informační zákon plnil roli právní normy, *která zajišťuje právo veřejnosti na informace, které mají k dispozici státní orgány, orgány územní samosprávy, jakož i další subjekty, které rozhodují na základě zákona o právech a povinnostech občanů a právnických osob.* Výjimkou podle důvodové zprávy budou informace, jejichž poskytnutí *návrh zákona výslovně vylučuje nebo v nutné míře omezuje.* Jde zejména o informace, které jsou na základě zákona prohlášeny za utajované, nebo informace, které by porušily ochranu osobnosti a soukromí osob. Stejný režim vyloučení poskytování informací dopadá podle ust. § 2 odst. 3 informačního zákona mj. na situace, kdy zvláštní zákon upravuje jejich poskytování. A právě právní předpisy o státní památkové péči, archivnictví i spisové službě jsou ve vztahu k informačnímu zákonu předpisy zvláštními (leges speciales).
55. Jestliže lze dospět ke zjištění, resp. objevení či znovuobjevení požadovaných a v uplynulé době jakkoli ztracených, zapomenutých či založených informací a dokumentů (každý dokument obsahuje určitou „informaci“) výlučně v rámci tzv. badatelského režimu, pak nepřichází do úvahy cesta žádostí podle informačního zákona, kdy poskytování informací se zárukou vyloučení těch informací, které nelze poskytnout, má primárně jinou funkci (roli „společenského hlídacího psa“ – viz cit. nález), nikoli funkci shromažďování materiálů pro soukromoprávní požadavky či spory. Postup podle informačního zákona má sloužit ochraně veřejných práv a veřejné kontrole, nikoli přípravě právního sporu (§ 8a, § 10 informačního zákona). Nelze zaměňovat získávání informace, na něž je veřejné subjektivní, ústavně garantované právo, se shromažďováním podkladů a důkazů pro soukromoprávní spor.
56. Ve smyslu cit. nálezu ÚS se nabízí i přezkum toho, zda došlo k provedení – řečeno dnešní terminologií – testu proporcionality mezi právem na získání požadované informace a právem na soukromí v tomto případě třetích osob, byť logicky taková úvaha z „doby před nálezem ÚS“ nebyla takto terminologicky označena. V tomto smyslu lze postupu žalovaného a povinného subjektu přisvědčit s tím, že „test proporcionality“, jinými slovy úvaha správního orgánu o zmíněné vztahové otázce, byl proveden přiměřeně věci a úvaha povinného subjektu v tomto ohledu obstála.
57. Povinný subjekt i žalovaný při částečném odmítnutí naznačili tam, kde to bylo možné, cestu zpřístupnění dokumentu, avšak nikoli postupem podle informačního zákona, nýbrž v badatelském režimu. Informace buď existuje, anebo neexistuje. Existuje-li, pak se k ní lze dostat cestou informačního zákona, jak se pokouší žalobkyně, anebo badatelskou cestou, v badatelském režimu. Informace získaná v tzv. badatelském režimu však je z hlediska

informačního zákona informací novou, nově vytvořenou (§ 2 odst. 4 informačního zákona).

58. S přihlédnutím k rozsáhlosti žaloby a množství argumentů, které se v jejím textu obsahově opakují i překrývají, posoudil městský soud námitky žalobních bodů v ucelených blocích s tím, že povinnost řádného odůvodnění rozhodnutí nelze mechanicky ztotožňovat s povinností poskytnout podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument uplatněný v žalobě a odpovídat na každou jednotlivou dílčí otázku, ale na celkové právní problémy, které žaloba nastíní a s kterými se soud vypořádá. Odpověď na základní námitky v sobě proto v některých případech konzumuje i odpověď na námitky dílčí a související (srov. rozsudky NSS ze dne 14. 2. 2013 č. j. 7 As 79/2012-54, ze dne 29. 8. 2013 č. j. 7 As 182/2012-58 a ze dne 19. 2. 2014 č. j. 1 Afs 88/2013-66).
59. První žalobní bod, v němž žalobkyně namítala, že povinný subjekt nerespektoval závazný právní názor vyslovený v rozsudku městského soudu ze dne 4. 12. 2014 č. j. 11 A 368/2011-56, když v rozhodnutí ze dne 29. 1. 2015 č. j. NPÚ-310/3232/2015 dospěl k závěru, že požadované informace jsou nové ve smyslu ust. § 2 odst. 4 informačního zákona, městský soud neshledal důvodným. Zmíněné správní rozhodnutí bylo překonáno pozdějším správním rozhodováním, jak vyplývá zejména z bodu 3. a násl. odůvodnění tohoto rozsudku. Městský soud odkazuje na předchozí výklad problematiky týkající se i tohoto žalobního bodu včetně citovaného ustanovení informačního zákona a zároveň i na podrobné vyjádření k žalobě, v němž žalovaný připomněl, že povinný subjekt sice část informací odmítl, avšak nabídl zpřístupnění informace cestou nahlédnutí do tzv. černých knih a starých schwarzenberských inventárních knih, které se nalézají u NPÚ v Českých Budějovicích. Městský soud souhlasí s vyjádřením žalovaného, že povinný subjekt respektoval názor městského soudu, vyřčený ve zmíněném rozsudku ze dne 4. 12. 2014, že je třeba poskytnout i částečnou informaci, a že tak i učinil.
60. Rovněž druhý žalobní bod nebyl shledán důvodným. Městský soud odkazuje na výše uvedený podrobný výklad týkající se rovněž aplikace ust. § 2 odst. 3 informačního zákona, které nic nebrání (bod 48.). Městský soud v této souvislosti odkazuje na vysvětlení daná v rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2015 č. j. MK 18159/2015 OPP MK-S 13067/2011 OPP.
61. K třetímu žalobnímu bodu lze konstatovat, že s námitkou žalobkyně, jak je zachycena v bodě 17. odůvodnění, lze zčásti souhlasit, byť ve svém celku a v relaci k výše uvedené úvaze o testu proporcionality a ochraně soukromí a informací o majetku jiných osob, jej považuje městský soud rovněž za nedůvodný.
62. Ani čtvrtý žalobní bod, v němž žalobkyně vytýká prvostupňovému rozhodnutí nesrozumitelnost, zvláště k výroku III., není důvodný. Skutečnost, že se žalobkyně věcně neshoduje s rozhodnutím a interpretací skutkového stavu věci a s jeho právním posouzením neznamená objektivní nesrozumitelnost odůvodnění napadeného či prvostupňového rozhodnutí.
63. K pátému žalobnímu bodu lze konstatovat, že žalobní námitky se často překrývají s odvolacími a z porovnání napadeného rozhodnutí s nimi vyplývá závěr, že se žalovaný vypořádal s odvolacími námitkami zcela dostatečně a srozumitelně, navíc – jak již bylo jednou zdůrazněno – i s maximální vstřícností vůči potřebám a zájmům žalobkyně.

IV.**Závěrečné shrnutí**

64. Z výše uvedených důvodů dospěl městský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
65. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. a odpovídá skutečnosti, že žalobkyně nebyla v řízení úspěšná a naopak ve věci měl plný úspěch žalovaný, který náhradu nákladů řízení nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 22. března 2019

JUDr. Jan Ryba v. r.
předseda senátu